



FRANSKA REVOLUTIONEN



VARFÖR REVOLUTION I FRANKRIKE?

TRE ORSAKER TILL MISSNÖJE

- Allt fler började ifrågasätta det gamla sättet att styra. Varför skulle kungen bestämma det mesta själv bara för att han fötts till kung? Varför skulle människor redan från födseln delas in i olika stånd med olika rättigheter och makt? Nu föds tanken om alla människor ska ha samma rättigheter – inspiration från USA.
- Kung Ludvig XVI var varken särskilt smart eller stark. Han spenderade pengar på krig, sitt slott, mat och kläder. Lyxkonsument! När pengarna tog slut lånades det, men till slut ville inget land låna ut pengar till Frankrike längre – staten gick nästan i konkurs.
- Landet drabbades av missväxt, och vanligt folk fick det allt svårare samtidigt som kungen och adelsmännen levde i lyx. När skördarna blev mindre steg priserna och många hade inte ens råd att köpa bröd.

RIKSDAGEN SAMLAS IGEN

- För att få in mer pengar till staten bestämmer sig kungen för att höja skatterna – och för att göra det behövdes riksdagens godkännande.
- För första gången på 175 år samlas riksdagsmännen – men de gör inte som kungen vill! Istället för att höja skatterna börjar de bråka.
- Varför bråk?
 - Riksdagen innehöll tre olika grupper: adel, präster och tredje ståndet (98% av befolkningen).
 - Det tredje ståndet gick inte med på vad adeln och prästerna bestämde.

NATIONALFÖRSAMLINGEN BILDAS

- Det tredje ståndet bojkottar kungens riksdag och bildar istället nationalförsamlingen.
- I den fann inga uppdelningar – det som gällde var ”en man, en röst”.
- Eden i bollhuset – den ed som den franska nationalförsamlingen svor i juni 1789.
- De lovade att inte skiljas förrän Frankrike hade en ny konstitution – grundlag.
- Fler präster och adelsmän bytte också sida, och till slut var kungen tvungen att erkänna nationalförsamlingen som den nya riksdagen.
- Nu var det inte längre adeln, kyrkan och kungen som styrde Frankrike.

STORMNINGEN AV BASTILJEN

- Stormningen av Bastiljen 14 juli 1789 ses som startskottet till den franska revolutionen.
- Bastiljen var en fästning i Paris som användes som fängelse.
- Fängelset stormades av fransmän som ville visa sitt missnöje mot den styrande makten.
- Man trodde att fångarna levde under fruktansvärda förhållanden med vid stormningen fanns där totalt sju fångar som hade det ganska bra.
- Fängelsets befälhavare fick huvudet avskuret vid stormningen, och därefter spetsades det på ett spjut och fördes i triumf runt på Paris gator.

VAD GÖR NATIONALFÖRSAMLINGEN?

➤ De skriver en *förklaring om de mänskliga rättigheterna*.

-Lagen lika för alla

-Ej dela upp människor i stånd

-Alla var födda lika

-Alla skulle betala skatt

-”Ägandet var en helig rättighet”

-Kungen skall finnas kvar men med mindre makt.

1789, 1790, 1791

- 1789 – våldsamt i Frankrike. Hungriga människor gör uppror. Kungen och politikerna har ingen kontroll.
- 1790-1791 – lugnare i landet. Nationalförsamlingen skriver ny grundlag. Män med höga inkomster får rösträtt – borgarna i det tredje ståndet. För vanliga fattiga ingen egentlig skillnad.

KVINNLIG REVOLUTION?

- "Alla människor" = bara män
- Inga tankar om att kvinnors skulle ha rösträtt eller vara politiker.
- Inga tankar om kvinnlig utbildning eller få bestämma över sina egna pengar.

- Men: revolutionen var viktig ändå för kvinnorna!
 - Deltog i gatustrider
 - Sa vad de tyckte
 - Bildade klubbar för kvinnlig rösträtt

1792 → SKRÄCKVÄLDET

- Krig bryter ut mellan Frankrike och dess grannländer
- Kungafamiljen fängslas, kungatrogna avrättas.
- Kungen avrättas i september 1792, drottningen i oktober 1793
- Danton, Marat och Robespierre – tre revolutionsledare ger sig på alla människor som inte tycker som de – ca 40 000 människor avrättades.
- Det de tre herrarna ville var att utjämna skillnaderna mellan fattiga och rika.

- Efter skräckväldet tog de rika borgarna över igen – och rösträtten begränsas till att bara de med mycket pengar fick rösta.

KONSEKVENSERNA AV FRANSKA REVOLUTIONEN?

- Från ståndssamhälle till klassamhälle → man föddes inte med privilegier, man förtjänade de
- Borgarklassen blev den dominerande samhällsklassen
- Revolution blev ett sätt att förändra samhället
- De politiska ideologierna växte fram
- Tanken om mänskliga rättigheter